

„Stjernen“

Udgiver: Peter Ebbeson.

Worcester, Massachusetts. Den 26de Marts, 79.

Dr. Redaktør!

J Henhold til Hr. N. C. Nielsens Udtalelser i sidste Nummer af „Stjernen“, rettede mod mig, bedes De godhedsfuldt at optage i „Stjernen“ nedenstående Svær til nævnte Hætte.

Hr. Nielsens, Deres ubehøvede Ord og Udtalelser kan ikke slå mig af Mar- ken. Saadanne Udtalelser som „gæde- drengagtig Afsværgelse“ og „uforbeder- lige Tørretiller“ med videre beviser kun hvilken Karakter en saadan Person er i Besiddelse af og tjener kun lidet som over- beviseende Argumenter. Og jeg skal da heller ikke, hvad saadanne Narheder an- gaar, prøve paa at levere et Side- skifte til samme. Enhver vil vist indrømme, at Hr. Nielsens Artikel aldeles ikke er no- gen Kritik værd; dog skal jeg prøve paa at imødegaa nogle af de i hans Artikel fremførte Punkter.

Vortset fra, at hans Artikel naar un- der al Kritik, skal jeg dog denne Gang give ham mit sidste Ord i den mellem ham og mig i „Stjernen“ og andre Blade førte Diskussion. Hr. Nielsen er en Gentleman, ja, han er mere end det, han er en Mand med en Fasthed i sin Karakter, som er beundringseværdig, han besidder en Visdom i sin Sag, som er for- friskende. Hr. Nielsen bevæger sig hoved- sagelig i Superlativer, og gjør Paastaa- der, hvis Ræsonnering det vil blive vanskelig for mindre oplyste Folk end Hr. Nielsen at bestemme. Hr. Nielsen er en af vor Tids store Skribenter, dog har han under den imellem ham og mig førte Diskussion be- vist, at han hverten kan analysere eller de- finere Ord, og dog gjør han vist Fordring paa, at blive anset som en af vor Tids største Genier.

Hr. Nielsen, De fører en god Ven, og jeg følger mig ganske forsigtigt af Deres sarkastiske Bemærkninger. Paa ægte dansk Storstryberi har De forsøgt at gjøre Nar af alt, hvad jeg har skrevet om Amerikas Opdagelse; dette er grueligt vittigt, men fuldkommen rigtig er det ikke. De siger nemlig saaledes, at „Pio- neer“ens Redaktør gav Dem det sidste Ord og slog Døren i for mig. Dette er imidlertid en fejl Opfattelse af Sagen; jeg tror slet ikke, at „Pioneer“ens Red- aktør har noget tilovers for Hr. Nielsens mere end for mig, eller at han i denne Henseende har gjort nogen Forskel paa Hr. Nielsen og mig, men Sagen var den, at der i ca. 5 Maanedre havde været diskutert i „Pioneer“en om, hvem der opdagede Amerika, saa Redaktøren end- lig var bleven træt af at have mere med den Sag at gjøre.

Altsaa ihedsejfor Hr. Nielsen tog Re- daktøren af „D. D. P.“ selv det sidste Ord i den mellem Hr. Nielsen og mig deri Bladet førte Diskussion, og hvori Redaktøren gav mig Medhold i, at Co- lumbus alligevel var den, som Vren for Amerikas Opdagelse med Rette tilkom- mer. Hr. Nielsen, som naturligvis ikke havde ventet dette fra Redaktørens Side, kom derover straks i Harnisk og henvendte sig til „Stjernen“s Redaktør for at saa Lov at fortsætte Diskussionen, og tillige for i „Stjernen“ at give sin Misfor- nelse tilkendte mod Redaktøren af „D. D. P.“, fordi denne understøttede min Paas- stand ihedsejfor at give Hr. Nielsen Med- hold. Hr. Nielsen maa derfor indrømme, at han i „D. D. P.“ i Anledning Dis- kussionen trak det korteste Strå og ders- for er han vred.

„Stjernen“s Redaktør mener dog og saa, at Columbus var en større Person- lighed end Leif Eriksen. Dette smertes naturligvis ogsaa Hr. Nielsen, men ganske vist er det, Hr. Nielsen, at det er Columbus, som er Amerikas oprindelige Opdager og ikke Leif Eriksen, men lad nu ikke disse Ord smerte Dem formeget. Deres logiske Slutninger var jo denne Gang falske.

Hr. Nielsen ved ikke, hvad det menes ved Opdagelses-Logik, uagtet han har gjennemgaaet 10 Verikoner. Jeg skal ikke opholde mig derved; jeg vil blot henvise Hr. Nielsen til Bogen: Dansk Synony- mit af Peter Erasmus Müller. Der vil han finde, hvad han ikke fandt i de 10 Verikoner.

Hr. Nielsen forundrer sig over, at jeg henregner Sagaerne til Eddaerne; jeg har forøvrig aldrig sagt, at Sagaerne og Eddaerne skulde have saaret Tilværelse paa en og samme Tid, men hvad disse Dokumenters Værdighed angaar, da er de af en og samme Slags: Folketæntur.

„Stjernen“s Læsere vil erindre, at Hr. Nielsen sigtede mig for, at jeg havde al min Kundskab fra „Skandinaven“ og dens Boghandel, men nu er han imidler- tid kommen paa en anden Tanke, nemlig den, at jeg blot har læst nogle Bøger fra min Skoletid og tilføjer: „som vi jo alle kender“.

Og naar jeg, som jeg bestyldes for, har slaaet Kapital paa Wijs Brown, da er det af den Grund, at det forekommer mig, at hvis Skandinaverne i Amerika ved frivillige Bidrag mellem hinanden kunde tilvejebringe en Sum af \$15,000, saa vilde det være mere samvittigheds- fuldt at lade syge og fattige Landsmænd, som vi her har nok af, nyde godt deraf, ihedsejfor at lade Wijs Brown putte dem i sin Lomme.

Jeg er overbevist om, at Hr. Nielsen snart vil finde ud, at Wijs Brown hver- ten vil opnaa at saa de \$15,000 eller blive i Stand til at staae Nordmandene Hæren af Amerikas Opdagelse. Hr. Nielsen har under denne imellem ham og mig førte Diskussion, og i særdeles- hed i hans sidste Artikel i „Stjernen“, vist, at han ikke er værd at diskutere med, idet han betjener sig af de laveste Kaban- Udtryk (?), som han kan finde paa; men han skriker naturligvis i den Mening:

Was wer ist gethan zu werden, sollte Recht gethan werden

Hr. Nielsen siger: „Kan nogen af „Stjernen“s Læsere træde frem og pege paa blot en Linie, hvori Hr. Foged har beviset eller modbevist noget?“ — Vel- betomne Dem, Hr. Nielsen.

Kan „Stjernen“s Læsere træde frem og pege paa en Linie, hvori Hr. Nielsen har overbevist, at det er Vogn og Slud- der alt, hvad jeg har skrevet om Amerikas Opdagelse, hvilket Nielsen siger det er, saa skal jeg uvoliglig tilbagetræde alt, hvad jeg har sagt i den Anledning; men indtil da, forfalder jeg ikke min Paas- stand.

J. K. J. Foged.

Red Cloud, Webster Co., Neb.

Hr. Redaktør!

For at drøfte et Emne, maa vi gjerne se to Sider, og saaledes mener jeg ogsaa her. I „Stjernen“s No. 11 er et Brud- stykke af et Foredrag af Zakarias Niels- sen, „Tanke og Tro“. Jeg har læst dette Stykke og vil prøve at kritisere det saa lempeligt som muligt.

Der spørges: Hvad er vort daglige Livs Erfaringer imod Oldtidens Kjenpe- billeder af Bold, Iret og Lidelse? Men det var vist ikke Tanke eller Tro, de stak- tels Mennesker, som maatte lide Døden, manglede, og de, som vidste Vlod, havde vist formeget. Tanke og Tro kalder jeg et og det samme. Og hvad er Troen? Det er en Fantasi, som er de fleste dants- fødte Mennesker indstampet fra Vaggen af og følger mange af dem indtil Graven. Gaa til Galehuset og se de sinds- forvirrede Mennesker; enhver vil tilfåa, at de har Tro.

Men Fornuften, Guds vigtigste Gave til Mennesket, er vist ikke givet det paa andre Villkaar, end at den skal tages fan- gen. Men det var, hvad disse Mennes- ker i 14—1700, som Taleren hentyder til, ikke maatte. Det var Religion, som dræbte de fleste af dem, og hvor mange Mennesker er der ikke i vore Dage, som maa give Slip paa Fornuften, for at

holde Troen. Et Menneske maa have Tanker eller Tro, men Fornuften maa absolut give et sikkert Bevis paa, hvorfor vi kan tro. „Giv os blidt hen i Troen“, siger Taleren. Deri er vi ikke enige, thi det er den gamle Kædebrøds- som har været brugt i snart 1800 Aar, og her ikke naaet noget Mål, og jeg be- sigter, at den heller intet naar. Hvor ofte er der ikke bleven os fortalt om de dejlige Himmelsale efter Døden, det er for de Gløde. For at tro dette, maa vi saa ikke lade Fornuften bort? Vi har Beviser nok for, at enhver Ting, som har Liv, skal dø og forgaa; men hvor er den, som kan sige til et Menneske: Til næste Aar ved denne Tid har Du ikke Liv. Vist ingen, og vist ingen kan sige, hvordan det er hinsides Døden; det er en Hemmelighed, som Gud har for- beholdt sig for Videnstaben, og enhver, som overtræder denne Hemmelighed, maa lægge Fornuften tilside og tale om Ting, som han ikke kender noget til.

Vi leve, vi bo og vi bygge, alt ligesom Bestemmelsen vil; vort Liv spinder ved Døden bort som en Stygge og om en kort Tid glemmes det, at vi har været til. „Ved Troens Lys bliver Gaaderne mere gjennemsigtige“, siger Taleren. Jeg loaver Ja, naar vi lægge Fornuften tilside, saa faar Troen enhver Ting til at passe. Men lad os tage Fornuften fangen og behandle vor Næste som os selv. Det er Retfærdighed, og Gud er retfærdig, altsaa bliver det ogsaa Guds- dyrkelse, og denne Slags Gudsdyrkelse vokter indtil en rolig Samvittighed, og som Mennesket i ver, der det gjerne. Og derfor siger jeg, at en rolig Samvittig- hed er en stor Ting for Menneskets Livs- vandring, thi vi ved ikke, hvornaar Dø- den skal ramme os. Det er nu en af mine Anstuelser, maaste Troen har helt andre.

Erhødigst
Christen Jespersen.

Harmoni er en Egenskab, som vi altid sætte megen Pris paa, og naar den stin- des, det være sig i Tankeremning, Gjer- ning eller Kræfternes Udvikling, da har vi et levende Udtryk for Sandhed, Klar- hed og Retfærdighed.

Det var den skønne Harmoni eller Egenhed i Zakarias Nielsens Stykke, der tiltalte os, og derfor lod vi det gaa videre.

Hr. Jespersen har ikke kunnet skjæne denne Harmoni, og mener, at der skal være en negativ Side til Sagen. Maa- ske vi kan være en Smule til Hjælp, al den Stræud vi opdager et Par Mod- sigelser i ovenstående Kritik.

Indsendevn hævder, at Fornuften ikke kan udgrunde Menneskets Kaar efter Døden, men dog paastaar han, at det er „en stor Ting“ at dog med en rolig Sam- vittighed. Hvordan ved han det, naar hans Fornuften ikke kan løse Gædernes Gaade, og hans Tro taber sig i „Vort Liv spinder ved Døden bort som en Stygge?“ Svinder det bort, da er der

ingen Brug for „en rolig Samvittig- hed“. Dette harmonerer ikke.

Den Ide, at Fornuften og Tro kan føl- gesad, er ogsaa ude af Egenhed. For- nuft og Tro er to grundforskjellige Be- greber. Fornuften forudsætter den per- sonlige Menneskeandens Overlegenhed. Troen er en Erkjendelse af Menneske- aandens Mangelfuldhed og en levende Sans for Tilværelsen af en eneste Mandgenhed, hvor Verdensgangens Skulte Principer samles i Harmoniens Vagt- skaal. Indsenderen siger jo selv, at der er „Hemmeligheder, som Gud har for- beholdt sig for Videnstaben“, og naar vi nu indrømmer det, hvorfor slaar vi saa løs paa disse Hemmeligheders Segl med Videnstakens Hammer?

Det er jo netop Fornuften, som er Disharmoniens og Forvirringens Op- hav. Først efter at Zakarias Nielsen aldeles er bragt ud af Ligevægt ved den ustyrlige og usystematiske Fornufts Svigninger, er det, at han erklærer sig „falsk“, seler sig svimmel og indfer, at der kun er et Holdepunkt for det valende Sind: „at tage Fornuften fangen under Troens Lygthed.“ Alene der er Har- moni. Hr. Jespersen og alle andre, som blander Fornuften og Tro sammen, kan ikke naa dette Punkt. I den Sindsfor- virrede for man et Billede af et bristet Sind, der søger at tumle sig udenfor dets Omraade, men aldrig Resultatet af Troens Fred. Deb.

Dr. August Koenig's
HAMBURGER
TROPFEN
mod alle
Blodsygdomme,
Lever- og Mavejmerter.

Dr. August Koenig's Hamburger-
Draaber koster 50 Cents eller 5 Flaasker for
\$2.00. Raades i alle Apotheker.
The Charles A. Vogeler Co.,
Baltimore, Maryland.

Dr. August Koenig's
HAMBURGER
BRUST THEE
mod alle
Bryst-, Lunge- og Luftrørs-
Sygdomme.

Kun i Original-Pakker. Pris 5 Cents;
Raades i alle Apotheker eller tilsendes frit ved
Modtagelse af Beløbet. Adresse:
The Charles A. Vogeler Co.,
Baltimore, Maryland.

Dette Blads Kontor
har fastsat Forretningsforbindelser, hvorved det er lidt
og sæd- dig til at imødekomme Lysthavende med.
Sands-aaen,
Assurance,
Sampuffs-
Billetter,
Indberdigelse
af Ejfjober,
Kontrakter o. s. v.
Farme til Salgs og til Leje.
Peter Ebbeson Dannebrog.

North Platte Lumber Co.
Howard City, Neb.
— handler med —
alle Slags Tømmer og Byggemateriale
God Kvalitet og lave Priser.
Vi sælger til St Paul Priser
J. A. Cutler,
Manager

Dannebrog
Jernvare-Møbel og Seletøjbut
fører et kompletteret Låger af Jsentram, Kalkeløne, Bliktøj, Bindu-
Møbler, Matraser, Senge-Jejer o. s. v.
I forbindelse hermed drives et Bliktenslagerværksted, hvor Bestillinger
nyt Bliktøj, eller Reparation af gammelt udføres paa kort Notits.
Et Udvalg af Ligtister haves stabigt paa Lager.
Jeg forhandler ogsaa Seletøj og Ekstradele for samme
Priserne garanteret.
Theo. J. Steen.

John Mark,
— handler med —
Jernvarer, Seletøj,
Uvlsredskaber og „Barbwire.“
Howard City, Neb. Postkontor: Poelud.

Hallo — Farmere og Gartnere
Vor Forretning er nu i Gang, og vi er belavet paa at sælge Eder alt hvad i enhver
Mark-, Have- og Blomsteriro
Vi har en Masse Græsfrø, Kløverfrø, Plantemaas, „Sorghum“-Frø, „Pruom-
Corn“-Frø, Milletter, og sige - alt af bedste Sort. Skriv efter Priser paa det, som I
Vi kan ekspedere Bestillinger hurtigt, vi kan ekspedere Bestillinger billigt, vi
spare Eder Penge, da vi selv avler meget af det Frø, som vi forhandler.
Vi har Frø for Kreaturopdrætteren, Farmeren og Gartneren. Vi har Lulm-
„Gladiolas“, og Viljer samt enhver Art Blomstefrø for Damerne. Send ikke
Dsten efter Frø, naar bedre og friskere kan kjøbes til lavere Priser herhjemme. Skriv
bet, I ønsker, til — A. S. Zepher & Co.
Frøhandlere og Forhandlere, Grand Island, Nebraska.

Sprog med det samme! Jeg kender det paa en Prif, seer De, jeg har arbejdet
ved Søhavnene!
Gretchen var gaaet hen til sin Fader, der ledte efter Nedgangen til Mellem-
dættet, hvor Udvandernes Kabytter var.
„Na, De er nok lidt vild paa det,“ sagde Ludolph, „disse flydende Voliger
ligner slet ikke andre . . . her er Sovelamrene i Kælderen! . . . Lad os gaa her
igjennem . . . ja, undskyld at jeg gaar først for at vise Vej!“
Han steg ned ad Trappen agterude, fulgt af Walthers og hans Datter. Da
de kom nedenunder stod de paa en Dør, der stod paa Klem. Ludolph bemærkede:
„Se, det er nu Kaptajnens Kabyt! Er den ikke fin, hvad? Altsammen som
det sig her og der!“
Kaptajnen, der just var i Færd med at efterse sine Kæd og Instrumenter,
vendte sig om og smaltede hurtigt Døren i med en Forbandede over de Ræsvise,
der skal bore sig ind allevegne.
„Ja, Søfolk er nu altid raa!“ sagde Ludolph rolig. „Kom nu bare videre!
. . . Her er et stort Messinghorn, seer De! Det er Raaberne! „Ohoj, Skib,
ohøj!“ saadan raaber man ude paa Havet, naar man vil præse et Fartøj, maa
møder. Jeg kender Alt dette her, jeg har arbejdet ved Søhavnene! . . .“
Bed Lyden af hans Stemme gjennem Raaberne traadte en Officer ud fra
Kabytten. „Hvad bestiller De her?“ sagde han haardt; „hører De ikke til Mel-
lemdækkspassagererne? Naa, saa behag at gaa ud i Forenden! . . .“ Men da
Smanden fik Dje paa Gretchens fine, rødmeende Ansigt, tilføjede han lidt mild-
dere: „Om Farladelse, Frøken! maa jeg byde Dem min Arm, saa skal jeg følge
Dem hen, hvor De skal være . . . Orden er nødvendig om Vord paa et Skib,
især naar der er mange Passagerer.“
Ludolph vandrede lidt slukret bag efter Officeren og de andre. Den unge
Pige slog Djene ned, lidt angstlig over Smandens overdrevne Høflighed. Da
de kom til de for dem bestemte Pladser, hilste Officeren paa dem og vendte tilbage.
I dette temmelig store, men i Forhold til de mange, der skulde opholde sig
her, meget indsnævrede Rum, var der anbragt en dobbelt Række Smaatkabytter.
Udvandrerne var i Færd med at anbringe deres Sager. Gjennem den halot aas-
benstaaende Dør trængte Luften ind, og Matrosenes Sang samt Lyden af Blok-
kenes Gnubning blandedes med Larven fra den store Byes Havn og den dæmpede
Klang af Byens Kirkeklokker der just nu ringede tolv. Lidt efter traadte Udvand-
drerne op paa Dækket igjen for at brage friskere Luft og for da i det mindste en
Stund endnu at være Vidne til den Bevægelse og det rastløse Liv, der herskede i
Land, før den lange Søtur udbrog dem Synet deraf.

Forfaan løstebes paa Volgen og Skumperler sprøjtede op ad dets Sider,
hun en Skjalven over hele sit Legeme.
„I Sandhed,“ sagde Mar, „et mægtigt Hav! Vi glide hen over Afgrunden
som Flugten, der paa udspejndte Vinger svæver gennem Luften . . . Men
De er da vel ikke bange Frøken?“
„Na, nej!“ svarede hun, jeg haaber nok, jeg skal vænne mig til det . . .
„Tilføj,“ vedblev Mar med et lidt pathetisk Ansigt, „tilføj skal Mand-
hjerter oplades frit; her glemmer man Livets Krav, dets Forpligtelser og
Savn . . .“
Gretchens Fader, der ogsaa var kommen op, sad paa en Bænk ved Ind-
gen til Ruffet og betragtede sin Datter, der spadserede paa Dækket med
støttet til hans Arm.
„Ungdom,“ mumlede han, „den sorgløse Ungdom! Hvad der skete i
har du glemt i Dag, hvad der kommer i Morgen, bekymrer dig ikke! Du ser
fantastiske Drømme for Vind og Bøve gennem denne Verden, hvor alt er
ning! . . .“
Da Gretchen saa sin Fader, gif hun hen til ham og satte sig ved hans
Side, medens Mar tog Plads ved den venstre. Fader Walthers trykkede
sin Datters Haand og henvendte sig til den unge Mand med det Spørgsmaal:
„Hvad vil De nu egentlig ovre i Amerika?“
„Na,“ svarede Mar, „man følger sin Indskydelse! De veed jo nok: Mar-
Bilje, Mandts Himmerig!“
„Jeg veed, at nogles Billie bestemmes af Lyst, andres af Nødvendigh-
“ sagde den gamle, og til de sidste hører nok alle Passagererne her omkring
undtagen De! . . .“
„De har jo da Familie, og De har neppe kunnet faa noget i det Hjem,
De nu forlader for at jage efter . . . det nye, det ubekjendte . . . men det
saa sig, det er jo de unges Maner nu til Dags: Fædreland og Arne er De
for at være vorede fra . . . de vil se Alt, kende Alt, . . . men Følgen bliver
at de komme livstratte og blaserede tilbage til Hjemmet igjen . . .“
Gretchen turde ikke afbryde sin Fader, naar han var i den Sindsstem-
Hende saldt det ikke ind at spørge om, hvad Mar vilde i Amerika; hun var jo
over at være sammen med ham her paa Skibet, og hans Rærværelse for-
hende ganske naturlig. Men Faderens lidt plumpe Udsal mod den oprømske
Ungdom spødte hende; hun rejste sig tavst og gif ned i Kabytten.
„Min Ven,“ sagde Walthers til Mar, da de straks efter fulgtes hen